

ابعاد مختلف اجرای سیاست قیمت گذاری عوارض تراکم با نگاهی فراتر از مسئله ترافیک

حمید میرزاحسین^{۱*}، رامین انصاری^۲

۱- استادیار - دانشکده فنی و مهندسی - دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران mirzahossein@eng.ikiu.ac.ir

۲- استادیار - دانشکده فنی و مهندسی - دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران raminansari@eng.ikiu.ac.ir

چکیده

قیمت گذاری عوارض تراکم یکی از راهکارهای مدیریت تقاضای سفر شهری است که قدمت آن در کلان شهر تهران به دهها می رسد. کارایی و نحوه اثر گذاری و تأثیر پذیری این سیاست ترافیکی همواره مورد تحلیل و قضاوت مهندسين و کارشناسان حوزه برنامه ریزی حمل و نقل و ترافیک بوده است. این دامنه اثر گذاری علاوه بر حوزه حمل و نقل و ترافیک شهری که هدف اصلی طراحی این سیستم بوده است، در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی و زیست محیطی نیز نفوذ خود را در دوره های کوتاه مدت، میان مدت و حتی بلند مدت نشان داده است. این مقاله این امکان را برای مدیران و تصمیم گیران ترافیک شهری به ویژه در کلان شهر تهران فراهم خواهد آورد که با دیدی صحیح بر ابعاد اثرگذاری این راهبرد ترافیکی بتوانند با توجه به اهداف خود بر مبنای مدیریت تقاضای سفر، تصمیم گیری مناسبی در حوزه های مرتبط و تحت تأثیر این رویکرد مانند حوزه های محیط زیستی، اقتصادی، کاربری زمین، قیمت زمین، اجتماعی، فرهنگی و شکل توزیعی درآمدهای حاصل از اجرای طرح که در مقاله مرور شده است داشته باشند. همچنین با شناخت این ابعاد این امکان فراهم می آید که در نهایت برنامه ریزی یکپارچه تر با نگاه تعاملی میان حوزه های تحت نفوذ این طرح برقرار گردد تا اثرات مثبت پیاده سازی این طرح به شکلی هم افزا موجب بهبود و کارایی سیستم شود تا در روند برنامه ریزی این موارد از ابتدا در نظر گرفته شود.

واژه های کلیدی: قیمت گذاری عوارض تراکم، ابعاد تحت تأثیر اجرای طرح، برنامه یکپارچه، کلان شهر تهران

۱- مقدمه

قیمت گذاری عوارض تراکم^۱ یکی از روش های مدیریت تقاضای سفر شهری است که با توجه به پیاده سازی آن در شهر تهران لزوم توجه به میزان اثرگذاری این طرح در ابعاد مختلف از اهمیت ویژه ای برخوردار است. این مقاله با مروری بر منابع

¹ Congestion Toll Pricing